

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 216 1292
НЯДЗЕЛЯ
22
ВЕРАСНЯ
1935 г.
Год выдання XVIII

ШЧАСЛІВЫМ СЫНАМ І ДОЧКАМ ВЫДАТНАЙ КРАІНЫ

ЦК КП(б)Б гарача вітае ўдзельнікаў першай усебеларускай калгасна-саўгаснай спартакіяды.

Нашай магутнай мацеры-радзіме патрэбны людзі адважныя, самааданыя, бязмежна адданыя вялікай партыі Леніна—Сталіна здольныя перамагчы любыя пруднасці на шляху да ідэалу працо-

нага чалавецтва — бяскласавага сацыялістычнага грамадства.

Мацуйце савецкі фізкультурны фронт! Дасягайце новых поспехаў, рыхтуйце сябе і сваіх лепшых чэсных калгаснікаў да майстэрскай абароны сваёй перадавай вам навечна савецкай зямлі.

ЦК КП(б)Б

ЯКАСЦІ СОВЕЦКАГА ГРАМАДЗЯНІНА

Выхаванне грамадзянскіх якасцей і якасцей заўсёды было прадметам асобых клопатаў пачынаючы ад класа. Гэтым займаюцца ў краінах капітала ўрад, царква, школа, армія. Але няма і не можа быць там алных і тых-жа якасцей для пачынаючага класа і для масы, якая знаходзіцца ў падначаленні. Алзін характар — для класа паноў. Другі характар — для класа рабоў.

Ідэал моцнага, рапучага чалавека знаём буржуазіі. Яна калісьці культывавала яго і ажуржыла арэолам. Але яна ў адпаведнасці з задачай прыгнечання і эксплуатацыі працоўных мас, у інтарэсах паднявольлення заваяваных нацыянальнасцей надавала вобліку моцнага чалавека рысы ўладарнага драпежніка. Цвёрдасць характару ўтоснялася з жорсткасцю. У сваіх родных сынах буржуазія выхоўвала характар улады і сілы, у прыгнечаных масах — характар пакорнасці і халопскай вернасці.

На закате капіталізма рэвалюцыйная барацьба рабочага класа да канца разбурыла гэты арэол моцнага буржуазнага чалавека, паслужыўшы крыніцай для шавіністычнай пэзіі і літаратуры, для Бінлінга і для Нішэ. Фашызм адкрыта варочаецца да манархічных ідэалаў сярэднявекі і ў галіне фармавання характараў. У смяротным страху перад пролетарскай рэвалюцыйнай фашысцкай буржуазія да крайніх межаў звужвае круг людзей, якім дазволена мець моцны і ўладарны характар. Гэта «Фюрэр» і яго дружына. У сваёй апошняй прамове Гітлер патрабаваў ад фашысцкай моладзі асноўнай якасці — павінавання. Імяна ў сляпой веры і механічным падначаленні павінны выходзіць ўсе маладыя людзі Германіі. Яснасць мэты абвясчаецца маналогай «Фюрэра». Толькі ён ведае, куды ідзе Германія і якія яе шляхі. Усе астатнія павінны верыць і падначальвацца. Ажуржваючы гэтыя маладыя людзі, фашызм і шляхі, і мэты і мэтавыя дзеянні.

Яснасць мэты — для ўсіх чэсных грамадзян! Няма падзелу на касты, на расы, няма паноў і рабоў.

Модная і арыгінальная індывідуальнасць — лёс кожнага, хто разавіе ў сабе асноўныя якасці савецкага грамадзяніна. Не смірэнне і сляпую веру насаджвае комуністычная партыя, а свядомасць, сме-ласць, рапучасць. Імяна з яснай мэтай, віднай мільёнам, з баявой настойлівасцю і рапучасцю і вырастае тая здзіўляючая добраахвотная дысцыпліна, аб якой і с'яўдлення не мае буржуазнае грамадства.

Слаўныя конікі Туркменістана паказалі яснасць мэты, і настойлівасць у яе дасягненні, і цвёрдасць характару, якая ламае ўсе і ўсякія перашкоды, бо мэта кожнага з іх супадае з вялікай мэтай комуністычнай партыі і савецкай краіны. Яны не «салдацікі», не «шэрая скаціна» і не «дзікая дывізія». Іх народ у імперыялісты аблыжна прыпісвалі якасці «ўсходняй паслунасці» і рабскай пакорнасці заваявальнікам. А яны ў сапраўднасці моцныя людзі, вялікія байцы, выхаваныя партыяй Леніна—Сталіна для новых туднасцей і для новых дасягненняў на шляху да бяскласавага грамадства, на шляху да комунізма.

Яснасць мэты, настойлівасць, цвёрдасць характару — гэта ўсе тыя рысы, якія сталі недаступны і кіруючаму класу капіталістычных краін. Астаецца гола інаштыкіт драпежніка і звярыйна жорсткасць.

Яснасць мэты, настойлівасць, цвёрдасць у барацьбе з перашкодамі выходзіць толькі комуністамі ў масах працоўных, якія знаходзяцца з драпежніцкай бур-

К. Э. ЦІОЛКОУСКІ

АБ УВЕКАВЕЧАННІ ПАМЯЦІ К. Э. ЦІОЛКОУСКАГА

Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта і Савета Народных Камісараў Саюза ССР

У мэтах увекавечання памяці слаўтага дзеяча навукі, выдатнага тэарэтыка паветраплавання тав. К. Э. Ціолкоўскага Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Совет Народных Камісараў Саюза ССР пастанаўляюць:

1. Прысвоіць імя К. Э. Ціолкоўскага Маскоўскаму вучэбнаму камбінату дырыжаблебудуўніцтва.
2. Паставіць бюст—помнік К. Э. Ціолкоўскаму на тэрыторыі Дырыжаблебуду.
3. Устанавіць у Маскоўскім вучэбным камбінате дырыжаблебудуўніцтва даве стыпэндый імя К. Э. Ціолкоўскага.
4. Устанавіць у Галоўным упраўленні грамадзянскага паветранага флота штогодную прэмію ў 5 тыс. руб. за лепшыя навукова-даследчыя і навукова-эксперыментальныя работы ў галіне паветраплавання.
5. Прапанаваць Галоўнаму ўпраўленню грамадзянскага паветранага флота выдзяць працы К. Э. Ціолкоўскага.
6. Расходы на пахаванню К. Э. Ціолкоўскага прыняць на кошт дзяржавы.
7. Назначыць жонцы К. Э. Ціолкоўскага В. Е. Ціолкоўскай пажыццёвую пенсію ў размеры 400 руб. у месяц.

ПАХАВАННЕ К. Э. ЦІОЛКОУСКАГА

КАЛУГА, 21 верасня, (БЕЛТА). Апошнія змены ганаровай варты. Для трупы вучонага сталець сакратар ВЦВК тав. А. КІСЕЛЕЎ, нач. палітупраўлення аэрафлота тав. ДАНЕНКА, начальнік «Дырыжаблебуду» т. ХАРКАЎ, сакратар калужскага райкома ВКП(б) тав. ТРЭІВАС.

У 3 гадзіны 45 мін. яны беражна падмаюць на плечы труну і пад жалобныя гукі шапенаўскага маршу выносяць яго з Дома саюзаў.

Жалобная працэсія выходзіць на плошчу Леніна. Наперадзе — ванкі ад ЦК ВКП(б) і савецкага Урада, ад МК і МК ВКП(б), ад Акадэміі навук СССР і інш.

Амелі ўсё насельніцтва Калугі — у радых развітанай дэманстрацыі. Ідзе шарэнга ордэнаносцаў-вынаходцаў. Дэлегацыя ўсесаюзнага таварыства вынаходцаў на чале з старшынёй таварыства т. ХАЛАТАВЫМ прывезла нябожчыку вучонаму ганаровы значок таварыства. Зараз гэты значок — на грудзях Канстанціна Эдуардавіча.

Далей ідзе атрад пётчынаў грамадзянскай авіяцыі, атрад пленарыстаў мясцовага аэранлуба, зетым — калентывы заводу, фабрык, чыгуначнага вузла і вучні школ.

Усю працэсію эканартуюць прыбыўшыя з Масквы слухачы дырыжаблевега вучэбнага камбіната, якому рашэннем урада прысвоена імя Ціолкоўскага.

Аўтамабіль з труною неміроўваецца ў Загародны сад. У цэнтры сада — месца пахавання вялікага вучонага.

Жалобны мітынг адкрывае сакратар ВЦВК — старшыня ўрадавай камісіі т. А. С. КІСЕЛЕЎ.

Па даручэнні ЦК ВКП(б) і савецкага Урада тав. Кіселеў выступае з прамовай.

Ад МК і МК ВКП(б), Мосабвыканкома і Моссовета выступаюць нам. старшыні Мосабвыканкома т. БОЛДЫРАЎ; ад грамадзянскага паветранага флота — начальнік палітупраўлення аэрафлота т. ДАНЕНКА, ад Акадэміі навук СССР — член карэспандэнт Акадэміі прафесар ГОЛУБЕЎ, ад Калужскага райкома ВКП(б) — тав. ТРЭІВАС.

Ля труны вялікага вучонага

КАЛУГА, 20 верасня, (БЕЛТА). Труна з цэлам К. Э. Ціолкоўскага ўстаноўлена ў цэнтры зала Дома саюзаў. Бясконцай вераніцай праходзяць па залу рабочыя, чыгуначнікі, вучнёўства Калугі. Алы насып вяскоў безшчынна расце ля труны вялікага вучонага.

Уваходзяць у зал школьнікі. Першымі праходзяць вучні школы імя Ціолкоўскага. За імі — другія школы. Маленькая піонерка кладзе ля труны вянок з надпісам: «Мы не плачам, дзедушка! Мы яшчэ лепш будзем наведваць сям'ю вучонага».

новыя і новыя калоны працоўных падходзілі к Дому саюзаў.

Ля труны вялікага старыка ўсю ноч стаяла ганаровая варта. Раніцою побач з ёю стала варта грамадзянскага паветранага флота — лётчыкі, прыбыўшыя з Масквы.

З ранішнім поездам у Калугу прыбылі члены ўрадавай камісіі па арганізацыі пахавання К. Э. Ціолкоўскага. Члены камісіі на чале з сакратаром ВЦВК тав. А. Кіселевым наведвалі сям'ю вучонага.

ІТАЛА-АБІСІНСКІ КАНФЛІКТ Магутная італьянская авіябаза ў Эрытрэі

ПАРЫЖ, 17 верасня, (БЕЛТА). Газета «Ле журнал» змяшчае артыкул свайго карэспандэнта, зрабіўшага палёт у Эрытрэю (італьянская калонія) і бачыўшага італьянскія авіяцыйныя пабудаванні ў Афрыцы. «Ле журнал» указвае, што аэрадром, які будуюць італьянцы, можа прыняць 350 самалётаў навейшых катэгорый. 2 тыс. італьянскіх рабо-

чых, працуючы днём і ноччу, у 3-месячны тэрмін пабудавалі магутную авіябазу. Да аэрадрома ў выдуюць тры адзіныя асфальтаваныя дарогі Эрытрэі. Пабудаваны каласальны ангары для 24 самалётаў, якія дапускаюць адначасова вылет 12 самалётаў. Пабудаваны пасёлкі для абслугоўваючых часцей Усе матэрыялы для гэтага будаўніцтва дастаўляюцца з Італіі.

Рэзкае абвасторэнне англа-італьянскіх адносін

РЫМ, 21 верасня (БЕЛТА). Увесь італьянскі друк заяўляе, што Англія «правакуе вайну супроць Італіі».

скага флота. Гэта — адкрытая падрыхтоўка кантрыбуцыі англійскіх суднаў у Міжземным моры».

Афіцыйная «Джорнале д'Італія» піша: «У Англіі ўжо прадуведжваюць магчымасць вайны супроць Італіі. На думку англійскіх газет, італьянскае ўзбярэжжа не зможа ўпільнуць атакі брытан-

Газета «Стампа» піша: «Рэзка калі ў гісторыі быў больш прынічны выпадак наўмыснай правакацыі вайны. Маска скінула 3 д'лябальскай халоднакроўнасцю Англіі штурхаві Буржуі і ўвесь свет у бяздонне».

Абісінская юнацкая арганізацыя

Абісінія ўзяла ў сябе бойскаутызм, які па сутнасці ступіць на дэцкай школы. Скауты жывуць у інтэрнаце, які з'яўляецца школай для падрыхтоўкі афіцэрскага звання. Пасля 5-гадовага навучання пад кіраўніцтвам еўрапейскіх інструктараў гэтыя юнакі ператвараюцца ў каманды склад для мадэрнізуемай арміі. НА ЗДЫМКУ: абісінскія скауты.

Фото Сагафоте.

ТРЫВОЖНАЕ СТАНОВІШЧА У ЛОНДАНЕ

Лондан, 20 верасня, (БЕЛТА). У гэты дзень на рынку Бурсі

цаленні павінны выхоўвацца ўсе малыя людзі Германіі. Яснась мэты абвясчаецца манаслоўнай «Фюрера». Толькі ён ведае, куды ідзе Германія і якія яе шляхі. Усе астатнія павінны верыць і падначальвацца. Акружаючы глыбокай містыкай мэты і шляхі, фашысцкая буржуазія ўтойвае ад працоўных, што на месцы мэт і шляхоў ёсць толькі адно—злачынная і бласэнная вайна. Не грамадзяне, нават не проста падданыя патрэбны фашысцкаму ўраду, а толькі саллаты, толькі гарматнае мяса, якіх, як паслухмяную скапіну, можна гнаць на ўбоі.

Толькі ў сацыялістычным грамадстве могуць быць поўнасьцю сярод усіх без выключэння працоўных разгорнуты і выхаваны якасьці, неабходныя для таго, каб жыццё грамадзяніна стала асмысленым, вартым чалавека—гаспадара сваёй краіны і свайго лёсу.

Віншуючы з перамогай коннікаў Туркменістана, удзельнікаў коннага прабегу Масква—Ашхабат, таварыш Сталін цісаў:

«Толькі яснась мэты, настойлівасць у справе дасягнення мэты і цвёрдасць характару, дамаюцца ўсе і ўсякія перашкоды,—маглі забяспечыць такую слаўную перамогу».

«Партыя камуністаў можа віншаваць сябе, бо іменна гэтыя якасьці культывуе яна сярод працоўных усіх нацыянальнасцей нашай неабдымнай радзімы».

Выдатныя словы таварыша Сталіна павінны прадумаць кожны грамадзянін савецкай краіны. У асабліваці павінны прадумаць і добра запам’ятаць гэтыя словы ўсе тыя, каму савецкая краіна давярыла выхаванне сваёй моладзі. У кароткіх і моцных словах змяшчаецца глыбокая праграма фарміравання характару савецкага грамадзяніна. Ён павінен быць святым, непахісным і загартаваным у барацьбе. Ён павінен уладць сваёй індывідуальнасцю, умець ставіць перад сабой мэту і, выбраўшы яе, не спыняцца ні перад якімі перашкодамі. Гэта значыць, што высокая свядомасць рэволю-

цыйнага пераўтварэння краіны і кіруючаму класу капіталістычных краін. Астасца голы інстытут драпежніка і зварыная жорсткасць.

Яснась мэты, настойлівасць, цвёрдасць у барацьбе з перашкодамі выхоўваецца толькі камуністамі ў масах працоўных, якія змагаюцца з драпежніцкай буржуазіяй і яе агентамі пад сцягам пролетарскай рэвалюцыі.

Бязвольна і бласілае буржуазная літаратура ўпрыгожвала рамантыкай гамлетызма і печорынства. Раздвоенасць і двудушнасць былі адзнакай высокай «інтэлігентнасці». Канчаткова вырадзіўшыся, яны сталі адзнакай здрадніцтва, меншавіцкай гніласці, трагікісцка-зіноўеўскага смуроднага распаду.

Адсякаючы бязлітасна загнуваючы парасткі, як гэта робіць усякі любоўна даглядаючы за дрэвамі садоўнік, камуністычная партыя выхоўвае ва ўсіх працоўных нашай вялікай радзімы якасці моцнай індывідуальнасці, звязанай непарульна з моцным алектывам працоўных. У найярчэйшых збаваных устаюць перад грамадзянамі сувязі краіны гэтыя якасці; іменна ў ясным усведамленні сувязі гэтага старычнага мэты, у настойлівасці для дасягнення гэтай мэты, у цвёрдасці характару, які доміць усе і ўсякія перашкоды, выхавалі Ленін і Сталін герояў і байцоў рабочага класа.

Яснась мэты, настойлівасць і цвёрдасць забяспечылі перамогу ў грамадзянскай вайне, аднавілі разбураную гаспадарку і стварылі сацыялістычную індустрыю і калектыўную сялянскую гаспадарку.

Яснась мэты, настойлівасць і цвёрдасць пражалі шлях у іл дх Арктыкі, паднялі ў стратасферы герояў паветра, прывялі ўшчыльную к камуністычнай партыі Цюлкоўскага, многіх выдатных дзеячоў навукі, літаратуры, мастацтва. Так, выхоўваючы ў гэтых якасцях новага чалавека, камуністычная партыя вядзе мільёны на пераганне ўсіх і ўсякіх перашкод, якія яшчэ адзіляюць працоўнае чалавецтва зямнага шара ад прыгожай, ззяючай патхненнем чалавечага генія, ясна бачнай мэты.

(Перадавы артыкул «Правды»).

Тт. Гікало, Валковіч, Готфрыд і Рыскін наведалі выстаўку па генеральнаму планаванню Менска

20 верасня сакратары ЦК КП(б)Б тт. Гікало і Валковіч, загадчык прамыслова-транспартнага аддзела ЦК КП(б)Б т. Готфрыд і сакратар Менскага гаркома КП(б)Б т. Рыскін наведалі пры Менскім горсаве выстаўку матэрыялаў па генеральнаму планаванню горада Менска. Тав. Гікало, дэталёва азнамі-

шыся з матэрыяламі выстаўкі, даў цэлы рад каштоўных указанняў па далейшаму развіццю менскай прамысловасці, напрамках, па якіх павінен развівацца горад, рэканструкцыі чыгуначнага вузла і т. д. На выстаўцы тт. Гікало, Валковіч, Готфрыд і Рыскін прайшлі каля трох гадзін.

ма савязі, высокай вераімачнасцю прыходзяць па залу рабочыя, чыгуначнікі, вучнёўства Калугі. Алы насып вялкоў безумна расце ля труны вялікага вучонага.

Уваходзяць у зал школьнікі. Першымі прыходзяць вучні школы імя Цюлкоўскага. За імі—другіх школ. Маленькая піонерка кладзе ля труны вянок з напісам: «Мы не плачам, дзедушка! Мы яшчэ лепш будзем вучыцца, каб здолець прадоўжыць тваю справу».

Піонер-авіямадэліст замест кветак кладзе на вянок дакладную мадэль дырыжабля Цюлкоўскага, якая гарыць яркім металічным бляскам. Тысячы працоўных ішлі развітвацца з прахам свайго вялікага саграмадзяніна.

КАЛУГА, 21 верасня. (БЕЛТА). Зранку, да пачатку работы, у

Жалобная эскадрылья на пахаванні т. Цюлкоўскага

МАСКВА, 20 верасня. (БЕЛТА) Для ўззелу ў пахаванні выдатнага дзеяча навукі К. Э. Цюлкоўскага ў Калугу вылецела спецыяльная жалобная эскадрылья аэрафлота. У складзе эскадрыль:

ноч стала ганаровай вярта. Ранцою побач з ёю стала вярта грамадзянскага паветранага флота—лётчыкі, прыбыўшыя з Мінска.

З равнінним поездам у Калугу прыбылі члены ўрадавай камісіі па арганізацыі пахавання К. Э. Цюлкоўскага. Члены камісіі на чале а сакратаром ВПВК тав. А. Кіселевым наведалі сям’ю вучонага. Тав. Кіселеў выказаў ўдае Канстанціна Эдуардавіча спачуванне савецкага ўрада і наведанні ўстапову ЦВК і СНК СССР аб назначэнні ёй пажыццёвай пенсіі.

У Доме саюзаў члены ўрадавай камісіі ўзлажылі на трупу вялікага вучонага вянок з напісам: «Выдатнаму дзеячу навукі ў галіне дырыжаблестраўніцтва — ад ЦК ВКП(б) і савецкага ўрада».

Желобны мітынг скончан. Труна з цэлым вялікага вучонага павольна апускаецца ў магілу. Раздаюцца салюты; зноў з глухім рокатам нізка праносяцца самалёты.

Міма магілы Канстанціна Эдуардавіча да позняй ночы ішлі бясконцыя калоны развітальнай дэманстрацыі.

Звыш 50 тыс. рабочых, чыгуначнікаў, чырвонаярмейцаў, служачых, вучняў прайшлі міма свайго магілы.

Удзельчыні Усесаюзнага велопрабегу у сталіцы БССР

Прывітанне СНК БССР

Камандору Усесаюзнага велопрабегу т. Барласаву

Горача вітаю слаўных удзельчыкаў вялікага ўсесаюзнага велопрабегу ў сталіцы ордэнаноснай Савецкай Беларусі — гор. Менску. Удзельчыні велопрабегу—байцы і камандзіры рабоча-сялянскай Чырвонай арміі — на машынах савецкай вытворчасці прайшлі ўжо 11.500 кіламетраў, дабіўшыся новых сусветных рэкордаў. Толькі настойлівасць у дасягненні мэты і цвёрдасць характару маглі забяспечыць такі грандыёзны прабег, які, спадзяюся, будзе бліскуча завершан.

Найхай жывуць адважныя веласіпедысты, бязмежна аддааныя справе партыі ЛЕНІНА—СТАЛІНА, мужныя абаронцы граніц нашай радзімы!

Нам, старшыні Савета Народных Камісараў БССР

А. СЛАКЯН.

Арка на магілеўскай шашы — вароты ў сталіцу БССР Менск. На ёй дозунг: «Прывітанне адражымым удзельчыкам усесаюзнага велопрабегу ад працоўных горада Менска».

Першымі прыходзяць работніцы і рабочыя фабрыкі «Комунарка» з вялікімі букетамі кветак і каробкамі цукерак свайго вырабу. Затым прыходзяць з аркестрамі студэнты КИЖ’а, камвуза, тэхнікума, байцы і камандзіры менскага гарнізона.

Уперад па Трасцянецкага сельсавета выехалі сустрэкаць гасцей веласіпедысты-фізкультурнікі Менска, прадстаўнікі гаркомаў КП(б)Б і ЛКСМБ.

Гасцей сустралі радаснымі крыкамі «Ура» і паднеслі ім букеты кветак. Яны спыніліся, злезлі са сваіх сталёвых коней, запыленых, але бадзёрыя.

На платформе грузавіка падняліся прадстаўнікі партыі і ўрада — намеснік старшыні Соўнаркома БССР т. Любавіч, старшыня ВСОФ БССР т. Кудзелька, сакратар гарадскога камітэта КП(б)Б тав. Рыскін, начальнік менскага гарнізона, сакратар ЦК ЛКСМБ т. Стукалаў, намеснік старшыні ВСОФБ т. Кузінцаў.

Камандор прабегу т. Барласаў рапартаваў: «Каманда прыбыла ў сталіцу БССР Менск праз горныя хрыбты Урала, Орэнбургскія стэпы прайшлі 11.500 кіламетраў. Машыны ў пеласці. Гатовы закончыць прабег»...

Удзельчыкаў гераічнага прабегу

Па даручэнню ЦК ВКП(б) і савецкага ўрада тав. Кіселеў выступае з прамовай.

Ад МК і МК ВКП(б), Мосаблвыканкома і Моссовета выступаюць нам. старшыні Мосаблвыканкома т. БОЛДЫРАЎ; ад грамадзянскага паветранага флота — начальнік палітупраўлення аэрафлота т. ДАНЕНКА, ад Акадэміі навук СССР — член-карэспандэнт Акадэміі прафесар ГОЛУБЕЎ, ад Калужскага райкома ВКП(б) — тав. ТРЭІВАС.

Над садам прапятае эскадрылья сталёвых птушак. Гэта — самалёты грамадзянскага паветранага флота прыляцелі аддаць апошні доўг Канстанціну Эдуардавічу. Яны скідаюць кветкі і тысячы жалобных лістовак. З машыны, якая праносяцца над самымі галінамі ліп Загароднага сада, скідаюць вымпел з пісьмом. Пісьмо перадаюць тав. Кіселеў, і ён агалашае яго змест:

«РАБОТНИКИ ПАВЕТРАНАГО ФЛОТА ДАЮЦЬ КЛЯТУ ПРАДОЎЖЫЦЬ ВЫДАТНУЮ СПРАВУ НЯ-БОЖЫКА».

Желобны мітынг скончан. Труна з цэлым вялікага вучонага павольна апускаецца ў магілу. Раздаюцца салюты; зноў з глухім рокатам нізка праносяцца самалёты.

Міма магілы Канстанціна Эдуардавіча да позняй ночы ішлі бясконцыя калоны развітальнай дэманстрацыі.

Звыш 50 тыс. рабочых, чыгуначнікаў, чырвонаярмейцаў, служачых, вучняў прайшлі міма свайго магілы.

Абісінія ўваля ў сябе бойскімі, які па сутнасці ступіць нядэцкай школай. Скауты жывуць у Інтэрнеце, які з’яўляецца школай для падрыхтоўкі офіцэрскага звання. Пасля 5-гадовага навучання пад кіраўніцтвам еўрапейскіх інструктараў гэтыя юнакі ператвараюцца ў нуманды склад для мадэрнізуемай арміі. НА ЗДЫМКУ: абісінійскія скауты.

ТРЫВОЖНАЕ СТАНОВІШЧА У ЛОНДАНЕ

ЛОНДАН, 20 верасня (БЕЛТА). У рэзультате падаражання мукі цапа на хлеб павысілася на 7 проц. Павысіліся цэны на малако, масла і бекон.

Напружанасць міжнароднага становішча арадаўжае аказваць

вялікі ўплыў на рынак. Курсы дзяржаўных каштоўных папер падаюць, цэны-ж на большасць тавараў, у асабліваці на ваенныя матэрыялы, сырод і харчовыя прадукты, павышаюцца.

ПАМЁР САКРАТАР ПОЛЬСКАГА ПАСОЛЬСТВА

МАСКВА 21 верасня (БЕЛТА). Сакратар польскага пасольства п. Калужскі пасля аўтамабільнай катастрофы на Ленінградскім шосе быў неадкладна дастаўлен у Боткінскую больніцу. Цяжкае становішча хворага патрабавала неадкладнага хірургічнага ўмяшання (пярвічная апрацоўка раны).

Хворы прадаўжаў і пасля аперацыі аставацца ў цяжкім, беспрытомным становішчы. К вечару быў склікан кансуліум.

У болейшні, падпісаным удзельчыкам кансуліума, канстатаван аскладненні пералом крышкі чэрапа ў лобна-цёмяной частцы і пералом асновы чэрапа з цяжкімі агульнымі з’явамі з боку галаўнога мозга. 20 верасня ў 6 гадзін раніцы п. Калужскі памёр.

Па просьбе польскага пасольства цела п. Калужскага без ускрыцця перавезена ў будынак пасольства.

21 верасня ў 7 гадзін 20 мін. у памяшканні польскага пасольства адбудзецца паніхіда, пасля чаго трупа з цэлам п. Калужскага будзе перавезена на вакзал Беларуска-Валтыцкай чыгункі для далейшага следавання ў Варшаву.

У сувязі са смерцю сакратара польскага пасольства ў Маскве п. Калужскага, загадчык першага заходняга аддзела НКЗС т. Бераваў наведваў учора паверанага ў справах Польшчы п. Сакальшчыка, які знаходзіўся ў Боткінскай больніцы, і выказаў яму спачуванне НК замежных спраў.

Загачык пракаольнага аддзела НКЗС т. Баркоў наведваў советніка польскага пасольства п. Янкоўскага і жонку нябожчыка п. Калужскага і выказаў ім спачуванні НК замежных спраў.

СУСВЕТНЫ РЭКОРД СОВЕЦКІХ АЭРАНАУТАУ

МАСКВА, 21 верасня. (БЕЛТА). 3 верасня ў Звенігародзе (пад Масквой) быў адначасова дан старт двум сферычным аэрастатам кожны аб’ём у 2.200 кубаметраў. У адкрытых гандолах першага аэрастата — пілоты Б. А. Раманаў і А. І. Бабыкін, другога — пілоты І. І. Зыкаў і А. М. Тропін накіраваліся ў працяжны палёт.

Гандолы аэрастатаў былі абсталаваны найвышэйшымі прыборамі.

Адважныя аэранаўты праляцелі над Масквой, Мурамам, Арзамасам, Казанню, Уфой, упершыню ў гісторыі паветраплавання перасеклі Уральскі хрыбет, прайшлі над Чэлябінскам і накіраваліся да стэпаў Казакстана. Абодва аэрастаты ляцелі амаль увесь час у адным паветраным патоку.

19 верасня ад экіпажа першага аэрастата—Раманава і Бабыкіна — прышло паведамленне аб тым, што, пратрымаўшыся ў па-

ветры 56 гадзін, яны 5 верасня ўдачна апусціліся ў раёне калгаса «Алгабах», Каракалпакскага раёна (Паўднёвы Казакстан), прыкладна за 2.300 кіламетраў па прамою ад Масквы. Зараз Раманаў і Бабыкін знаходзяцца на дарозе ў Маскву.

21 верасня раніцою ў Маскве атрымана тэлеграма ад мужанага экіпажа другога аэрастата — Зыкава і Тропіна, якія паведамілі аб большэвідкай перамозе савецкіх аэранаўтаў. Пілоты І. І. Зыкаў і А. М. Тропін на сваім аэрастата аб’ём у 2.200 кубаметраў пратрымаўся ў паветры 91 гадзіну 35 мінут, пабіўшы гэтым сусветны рэкорд працяжнасці палёту на аэрастатае.

Аэрастат Зыкава і Тропіна спусціўся вечарам 7 верасня ў вярхоўях ракі Тургай, Акціобінскай вобласці, прыкладна, у 2.200—2.300 кіламетрах па прамою ад Масквы.

Фото Сакафот.

ЦЫВЕС.

Партыйнае будаўніцтва

ПЕРШЫЯ ВЫНІКІ ПРАВЕРКІ

Праверка партыйных документаў у Бабруйскай партарганізацыі падыходзіць з канцу. З правераных 1.473 членаў і кандыдатаў партыі выключана з партыі больш 100 чалавек трафістаў, белагвардзейцаў, аферыстаў, жулікаў, ашуканчым шляхам пралезлых у рады партыі, якія былі вышрыты і вышнаны з партыі лянкуючы актыўнаму ўдзелу ў правярцы ўсёй партарганізацыі. Праверка падняла рэвалюцыйную пільнасць не толькі камуністаў, але і беспартыйных рабочых. У партыйныя камітэты прыходзілі ўдарнікі, беспартыйныя рабочыя і выкрывалі класава-чужых людзей, якія правілі ў партыю. Рабочыя лесакаміната тт. Сарокін і Дзікун выкрылі, Брафеева і Вялічкова, якія прысвоілі чужыя партбилеты.

Наколькі Бабруйскай райком партыі чула і ўважліва адносіцца да камуністам — паказвае наступны факт. У больніцы доўгі час ляжаў хворы камуніст Сярэбранікаў. Усе ўрачы лічылі яго безнадзейным. Райком зацікавіўся становішчам хворага камуніста. Быў паладжан кансіліум. Урачы ўстанавілі дыягназ — рак страўніка. «Выратаваць нельга» — казалі яны. Аднак, райком заслаўсі ў Менскага професара, які ўстанавіў другі дыягназ. Хвораму была зроблена тэрміновая аперацыя. Яна прайшла добра. Сярэбранікаў быў палазан на курорт і цяпер гэты «безнадзейны хворы» працуе добра і з'яўляецца прыкладным камуністам у партарганізацыі.

Не было таго дня, калі-б кіраўнікі лесакаміната, гідролізнага завода і другіх прадпрыемстваў не спардзіліся на малую партыйную праслойку ў цэхах, на недастатковасць камуністаў, працуючых на кваліфікаваных работах. Звычайна кавчлася гэта тым, што кіраўнікі патрабавалі ад райкома ўпацаванна прадпрыемства кваліфікаванымі кадрамі. У часе правяркі было выяўлена, што на многіх прадпрыемствах і ў тым ліку на лесакамінаце працуе вялікая колькасць камуністаў па 3-4 гады на чорных работах. На лесакамінаце больш жэсцякі камуністаў працуюць па 2-3 гады на самай дробнай рабоце і з-за няўвагі з боку кіраўнікоў камініта таварышы не маглі набыць кваліфікацыю. На рашэнню бюро райкома больш 25 камуністаў, раней працуючых на чорнай рабоце, зараз перасунуты на кваліфікаваныя работы.

Парторг сартыроўнага цэха завода імя Кірава і інш. На працягу чатырох гаўдзін новы партыйны актыв абменьваўся вопытам работы. Кожнае выступленне — гэта красамоўны расказ, як партыя выхоўвае людзей. Адна агульным вывад трэба зрабіць з усіх выступленняў — людзі быстра асвойваюць тэхніку партыйнай работы і з большавіцкім запалам палюбілі сваю справу. Камуністы моцна ўзяліся за павышэнне свайго тэарэтычнага ўзроўню.

Тэарэтычны ўзровень камуністаў на фабрыцы імя Халтурына быў вельмі нізкі. Камуністы Туманскі, Іткін, Соркін і інш. не толькі мастацкай літаратуры, а не чыталі нават газет. Палітбюроцкамі на прадпрыемстве былі беспартыйныя, як Лёвоч, які сябе скажыраметаваў.

Першае, што зрабіла т. Мінкіна (новы парторг), гэта тое, што яна навучыла людзей сістэматычна чытаць газеты і гутарыць з беспартыйнымі рабочымі. У часе абедэнага перапынку камуніст Туманскі дзельніўся з партаргам: «Учора чытаў перадавы «Правды» аб Данбасе і зрабіў для сябе вывад, каб палешшыць у нас сацыялістычнае слаборніцтва». Вось ужо 10 дзён, як кандыдат партыі т. Пеўзнер вывучае твор Аўдзенка «Я люблю». Ён збіраецца на гэту тэму правесці гутарку з таварышамі па цэху.

На швейнай фабрыцы імя Дзержынскага працуюць 22 кандыдаты партыі. Некаторыя з іх (Салавейчык) у 1933 годзе былі пераведзены з членаў у кандыдаты за палітычную выгратынасць. Партком пачаў сур'ёзна выхоўваць кандыдатаў партыі. З месяцы таму назад партком заслужаў даклад т. Салавейчыка, як ён рытуецца ў члены партыі. Партком адзначыў, што Салавейчык дрэмна вучыцца. Да яго прымацавалі члена парткома Браймана, які на працягу трох месяцаў у хатняй абстаноўцы дапамагаў Салавейчыку падрыхтавацца ў комвуз. Цяпер, па прызначэнню ўсёй партарганізацыі, Салавейчык падрыхтаваў сябе ў члены партыі.

Асобныя партарганізацыі пачалі больш сур'ёзна, рыхтавацца да партыйных сходаў. Нядаўна на швейнай фабрыцы быў праведзены партыйны сход са справаздачай двух камуністаў тт. Пінхасік, Паланецкага — як яны праводзіць палітгутаркі з рабочымі. 7 дзён

Групе прызыўнікоў — удзельнікаў стралковых спаборніцтваў, атрымаўшых пераходны сцяг і бюст Леніна. Яны таксама прэміраваны на прадпрыемстве каштоўнымі рэчамі, як найлепшыя ўдарнікі. Справа налева тт. КОБАН А., ГУЛЬ Г., ПЯТРОЎ А. і СЦЕПАНКЕВІЧ. Фото Я. САЛАВЕЙЧЫКА.

ДАСТОЙНАЕ ПАПАЎНЕННЕ

Вось ужо некалькі дзён, як працуе прызыўная камісія г. Менска па прыёме ў рады рабоча-сялянскай Чырвонай арміі нарадзіўшыхся ў 1913 годзе. Таму цікава будзе адзначыць некаторую асаблівасць новага папаўнення, якое ідзе ў Чырвоную армію.

У гэтым годзе, як і ў мінулыя гады, характэрнай рысай прызыўнікоў з'яўляецца мацнейшае жаданне напасці ў кадравыя часці рабоча-сялянскай Чырвонай арміі. На пытанне, што выклікала такое палкае жаданне ісці ў Чырвоную армію, кожны з прызыўнікоў адказвае: «Хачу стаць воінам, дастойным свайой радзімы. Мне будзе сорама на перад сваімі рабочымі, калі я не пападу ў рады Чырвонай арміі. Я варашымаўскі стралок. Я вывучаў і ведаю матар» — амаль кожны з прызыўнікоў падмацоўвае такіямі аргументамі сваё жаданне.

З прайшоўшых праз прызыўную камісію цэлых соцень пакуль не сустрэлася ні аднаго няграматнага. Пераважная частка з іх скончыла сямігодку, тэхнікумы і рознастайныя курсы па ўдасканаленню тэхнічных ведаў.

Радасную з'яву прадстаўляе прызываемая моладзь сваім фізіч-

ным станам. Вельмі важным паказальнікам нашых сацыялістычных поспехаў з'яўляецца здароўе працоўных. Здароўе прызыўнікоў — гэта лепшы паказальнік таго, як жыць і развіваецца ў савецкай рэчаіснасці рабочы, калгаснік і служачы.

Першае, што кідаецца ў вочы, гэта адеўнасць фізічнай розніцы паміж гаражанамі-прызыўнікамі і прызыўнікамі насельшчаў, мястэчак і вёскі. Няма больш бледнага, хілага гаражаніна, якім апісвалі яго да Окцябрскай рэвалюцыі. Рабочы завода, служачы ўстанавы выглядаюць цяпер фізічна так, як любы калгаснік. Усе яны аднолькава загарэлыя і з добрым фізічным развіццём. Ад кожнага з іх вевае балёрастро і адчуваецца ў кожным з іх свежасць, сіла і энергія. Забітаць, уласцівая рыса старога вясковага новабранца, зусім чужал сучаснаму прызыўніку-калгасніку.

Араты сацыялістычных палёў не глядзіць з сумам і недаверам у твары членам прызыўной камісіі. Ён балёры і жыццерадасны.

Антрапаметрычныя данныя, адносіны росту да вагі, паказваюць поўную прапорцыю нормы развіц-

ця. Такія сацыяльныя хваробы, як туберкулёз, сіфіліс зусім зніклі ў нашага прызыўніка. З многіх соцень, ужо прайшоўшых праз прызыўную камісію, не было ўстаноўлена ні аднаго сур'ёзнага нават падазрэння на туберкулёз, або сіфіліс. Усё гэта паказвае, што добрабыт нашага насельшчтва настолькі палешшыўся, што нават такія страшныя хваробы, як туберкулёз, які быў бічом насельшчтва ў царскай Расіі, знікае. Нядрэнным паказальнікам росту нашага сацыялістычнага добрабыту з'яўляецца і тое, што вялікі працэнт прызыўнікоў жаветы і маюць дзяцей. Забяспечыць сям'ю — можна толькі ва ўмовах адсутнасці беспрацоўя і дастатковага матэрыяльнага забеспячэння. У нашых савецкіх умовах такая магчымасць ёсць поўнасцю.

Новае папаўненне моладзі 1913 года поўнасцю забеспечыць высокую патрабаванні службы рабоча-сялянскай Чырвонай арміі. Краіна надрэнна падрыхтавала новыя кадры для свайой любімай Чырвонай арміі.

ФІЛІПЕНКА П.
Доктар, член прызыўной камісіі г. Менска.

НОВЫЯ МЕТАДЫ ЛЯЧЭННЯ

НАД ЧЫМ ПРАЦУЕ БЕЛАРУСКІ ІНСТЫТУТ ФІЗІЯТРЫ

Беларускі дзяржаўны інстытут фізіятры і курорталогіі дабіўся значных поспехаў у вырашэнні раду навуковых праблем аховы здароўя, у асаблі навіейшых метадах лячэння. Калектыў з 35 дактароў — навуковых работнікаў праводзіць глыбокую даследчую работу.

Інстытут карыстаецца заслужанай папулярнасцю. Сюды прыязджаюць хворыя з Палесся, з самых аддаленых куткоў БССР. Клініка для нервовых хворых, дыспансер, вада і грязелічэбніцы, арганізаванае аддзяленне, розныя кабінеты і лабараторыі, капітальнае абсталяванне, кваліфікаваныя кадры — усё гэта высоўвае інстытут у рады першакласных лекавых і навукова-даследчых устаноў, якім можа ганарыцца БССР.

Над чым цяпер працуе інстытут? Якія новыя праблемы высоўвае савецкая навуковая медыцынаская думка?

Дырэктар інстытута праф. Д. А. Маркаў у гутарцы з карэспандэнтам «Звязды» паведаміў цікавыя данныя.

— Нашай вядучай навуковай тэмай — сказаў праф. Маркаў — з'яўляецца пытанне аб шырокім выкарыстанні лекавых уласцівасцей тарфяных грязей БССР і набліжэнне грязелічэння для адчуваючых у ім патрэбу хворых на нервы.

БССР мае ў гэтых адносінах выключна спрыяючыя ўмовы. Лячэнне тарфянымі пражамі вельмі нашырана ў Заходняй Еўропе і прымяняецца на такіх вядомых курортах, як Марыенбад, Францэбад, Целліц, Балён. У СССР гэты спосаб лячэння выкарыстоўваецца ў Ліпецку, Кашыне, Міргарадзе і інш.

Яшчэ ў мінулым годзе спецыяльная аспецыяльная вучоная-балотаведаў абследавала па наша-

му заданню 61 балота ў розных раёнах рэспублікі і ўзяла для аналізу 560 ўзораў. Хімічная і фізічная лабараторыя інстытута ўжо закончылі дэталёнае вывучэнне каля 50 ўзораў, паказваючы, што БССР ўладае дастатковым запасам тарфяных грязей, прыгодных для лекавых метаў. Па сваіх уласцівасцях яны набліжаюцца да лавых грязей і, што асабліва важна, могуць быць ужыты ў вылізна сыравіны без усякай папярэдняй складанай апрацоўкі.

Аб эфектыўнасці торфагразелічэння гаворыць практыка работы грязелічэбніцы інстытута. За год свайго існавання яна абслухвала 800 хворых, адлужыла 6.865 працэдур. 88 проц. хворых, прайшоўшых курс лячэння, палепшылі стан свайго здароўя. Найлепшыя рэзультаты атрыманы ў хворых на рэўматызм, ішыяс, з ускладненнямі пасля хірургічных аперацый і пры траўматычных пашкоджаннях касцей і нерваў.

Вялікай увагі заслугоўвае асаблівае інстытутам навіейшае метада лячэння распраўленым парафінам (деплатэрапія), асабліва пры мясцовых запаленнях суставаў, нерваў, ішыяса і пры траўматычных пашкоджаннях. Адлужыла каля 400 працэдур. Рэзультаты добрыя.

Не меншы поспех дасягнут у вылізнай і шыявадароднымі ваннамі, — іштучнай мапэцінскай вадой. Адлужыла 1700 працэдур для лячэння рэўматызма, сардына-сасудзістых і запаліцельных захворванняў нервовай сістэмы. Гэты метада поўнасцю сабе апраўдаў.

Як чарговая задача ставіцца арганізацыя лячэння іштучнай рэліеактыўнымі ваннамі. Усе гэтыя метады маюць вялікую будучыню. М. КІН.

КАУЧУКАНОСЫ НА БАЛОТАХ БССР

У 1931 годзе ў Казахстане былі зроблены першыя спробы збору каучука на балотах. У 1932 годзе ў Казахстане былі зроблены першыя спробы збору каучука на балотах. У 1933 годзе ў Казахстане былі зроблены першыя спробы збору каучука на балотах. У 1934 годзе ў Казахстане былі зроблены першыя спробы збору каучука на балотах. У 1935 годзе ў Казахстане былі зроблены першыя спробы збору каучука на балотах.

муністаў на 3-4 гады на чорных работах. На дэкаамбінаце больш дзесяці камуністаў працуюць па 2-3 гады на самай дробнай рабоце і з-за няўвагі з боку кіраўнікоў камбіната таварышы не маглі набыць кваліфікацыю. Па рашэнню бюро райкома больш 25 камуністаў, раней працуючых на чорнай рабоце, зараз перасунуты на кваліфікаваныя работы.

Праверка партыйных дакументаў з'явілася сур'ёзным экзаменам для кіраўнікоў партыйных арганізацый, і многія ў Бабруйску яго не вытрымалі. Камуністы фабрыкі імя Халтурына на сходзе заяўлялі: «Нам не патрэбна такога кіраўніка, як Марголін, які разваліў партыйна-масавую работу і не цікавіцца жыццём і бытам камуністаў». Такі-ж «камфуз» здарыўся і ў былым сакратаром завода імя Кірава Гуровічам і інш., якія аказаліся незалежнымі ўзначальніц партыйную арганізацыю і выканаць указанні ЦК ВКП(б). Гэтыя людзі зараз адхілены ад партыйнай работы.

Праверка партдакументаў у Бабруйску суправаджалася падняццём усёй партыйна-масавай і прапагандысцкай работы, высоўваннем новых кадраў, якія раней да правёркі былі непрыкметнымі. Райком за кароткі тэрмін высунуў больш 30 чалавек на кіруючыя партыйныя, гаспадарчыя і профсаюзныя работы. Многія з высунутых паказалі ўжо сябе талентамі і вылілі работнікамі.

Вечарам у адным з пакояў райкома па запрашэнню рэдакцыі газеты «Звязда» сабраліся 50 чалавек нядаўна вылучаных сакратароў парткомаў і парторгаў. Тут сядзець работніца Мікіна, партарганізатар фабрыкі імя Халтурына, работніца Гейфман — сакратар парткома швейнай фабрыкі імя Дзержынскага, Балотнінаў —

нацца у гэтай партарганізацыі, Салавейчык падрыхтаваў сябе ў члены партыі.

Асобныя партарганізацыі пачалі больш сур'ёзна, рыхтавацца да партыйных сходаў. Нядаўна на швейнай фабрыцы быў праведзены партыйны сход са справаздачай двух камуністаў тт. Пінхасік, Паланецкінага — як яны праводзяць палітгурткі з рабочымі. 7 дзён уся партарганізацыя рыхтавалася да схода. У цэхах былі праведзены гутаркі з рабочымі, работнікамі аб тым, якія тэмы іх цікавяць. Гэта пытанне шырока асвятлялася ў насценных газетах. Сход прайшоў з вялікай актыўнасцю. З прысутных 48 камуністаў выказалася 14. Каштоўнасць гэтага схода заключалася ў тым, што на прадыемстве значна палепшылася агітацыя сярод рабочых.

Надрэнна пачалі праводзіць партсходы на гідролізічным заводзе. У жніўні быў праведзены сход, на якім стаяла справаздача парткома. У парадак падрыхтоўкі (яна адбылася 8 дзён), была выпушчана насценная газета, праведзены гутаркі членаў парткома з групамі камуністаў. На партсходзе была разгорнута самакрытыка, дзе асабліва адзначалі нізкі ілэйна-палітычны ўзровень камуністаў. Кандыдат партыі т. Ваўчок указваў на слабую падрыхтаванасць прапагандыста т. Гуровіча. З прысутных 34 камуністаў выступіла 24.

Партарганізацыя рашуча ачышчаючы свае рады ад класава-чуждых элементаў, ідзіна загартавалася, дабілася сур'ёзных поспехаў у пастаноўцы партыйна-масавай работы. Аднак, гэта толькі першыя крокі. Задача райкома заключаецца ў тым, каб замацаваць поспехі і ісці далей па шляху паліпшэння усёй партыйнай работы ў раёне.

С. РУБЕЖЫН.

га-Пераважная частка з іх скончыла сямігодку, тэхнікумы і рэспандэйны курсы на ўдасканаленню тэхнічных ведаў.

Радасную з'яву прадстаўляе прызываемая моладзь сваім фізіч-

КАУЧУКАНОСЫ НА БАЛОТАХ БССР

У 1931 годзе ў Казакстане была знойдзена каштоўная каўчуканосная расліна **кок-сагыз**. Шырокае развядзенне гэтай расліны дасць магчымасць нашай краіне зусім вызваліцца ад увозу з-за грамадзянскай патрэбнай для савецкай прамысловасці сыравіны — каўчука.

Вясной 1933 года ўсесаюзна навукова-даследчы інстытут балотнай гаспадаркі ўпершыню пачаў даследаваць з культурай кок-сагыза на Менскай балотнай станицы.

У выніку трохгадовай работы канчаткова ўстаноўлена поўная магчымасць і высокая эфектыўнасць развядзення гэтай расліны на асушаным балоце. Інстытутам таксама ўстаноўлена, што кок-сагыз можна вырошчваць і на мінеральных глебах БССР.

Кок-сагыз у першы год росту

дае столькі насення, што ўжо на другі год можна павялічыць плантацыі ў 3 — 4 разы. У карэньнях аднагодковых раслін кок-сагыза, па даных 1934 года, на балотнай глебе ёсць 12,2 проц. каўчука і на мінеральнай — 11,5 проц. З аднаго гектара пасеву на балотнай глебе можна атрымаць 130—150 кілограмаў чыстага каўчука ў год.

Значэнне гэтай лічбы стане зразумелым толькі тады, калі ўспомніць, што на англійскіх і галандскіх плантацыях, якія знаходзяцца на астравах Малайскага архіпелага і з'яўляюцца на сёнешні дзень галоўнай крыніцай сусветнай збычы каўчука, каўчуканоснае дрэва **гевекі** да 5 гадоў зусім не дае каўчука, у 5 — 6 год — 136 кілограмаў з гектара і толькі ў 8 і

звыш год — каля 370 кілограмаў з гектара.

Даследы інстытута балотнай гаспадаркі даюць ужо магчымасць устанавіць мінімум агротэхнічных правіл, неабходных для сямібы кок-сагыза. Сеяць кок-сагыз ва ўмовах БССР можна або ранняй вясной або позняй восенню, каб насенне ўзышло толькі вясной.

Згодна пастановы СНК БССР, у гэтым годзе будзе засеяна ў калгасах БССР, пераважна на балотных глебах, 200 гектараў кок-сагыза. У будучым годзе плошча каўчучковых плантацый будзе значна расшырана.

ФІЛІПЕНКА П.
Доктар, член прызыўной камісіі г. Менска.

Б. МЕШАЧОК,
навуковы работнік навукова-даследчага інстытута балотнай гаспадаркі.

У торфагразеллячбыні Беларускага інстытута фізіятрыі ў Менску. НА ЗДЫМКУ: прыём гразевых працэдур.

КАМУ ДАРУЧАНА КІРАУНІЦТВА ПАЛІАУНІЧЫМІ

Пасля гэтага і не дзіва, калі народ паліаунічных ніякай работы не вядзецца: яшчэ не зарэгістраваны паліаунічных, не склікаюцца сходы. На днях Сугама з магазіна «Дынамо» (Менск) атрымаў 100 кілограм чорнага пороху, які размеркаваў сярод паліаунічных за плату па 4 рублі за кілограм, замест 1 руб. 95 коп.

Зараз Сугама з працы загадчыка загадоўчага пункта знят і аддан пад суд, а райсовет фізкультуры ўсё яшчэ яго трымае на працы.

Пасля гэтага і не дзіва, калі народ паліаунічных ніякай работы не вядзецца: яшчэ не зарэгістраваны паліаунічных, не склікаюцца сходы. На днях Сугама з магазіна «Дынамо» (Менск) атрымаў 100 кілограм чорнага пороху, які размеркаваў сярод паліаунічных за плату па 4 рублі за кілограм, замест 1 руб. 95 коп.

Дакуль кіраўніцтва паліаунічных будзе ўзначальваць жукі Сугама ГЛУХАЯ.

ЗАДАЧ НЕ ЗРАЗУМЕЛІ

ГОМЕЛЬ. (Спец. кар. «Звязды»). Па ўсяму Савецкаму Саюзу разыходзяцца дзесяткі мільёнаў шпыткаў з маркай «Палесдрук». І следы за гэтай маркай цягнуцца доўгі хвост недахопаў, адзначаных у апошнім пастанове СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб школьных прыладах. Кляксы чарнілі на старонках з-за дрэннай якасці паперы. Неахайнае, нядабайнае афармленне. Хутчэй прыгодная для абвёрткі, чым для выхавання культуры ў школьнікаў вокладка. Маленькі размер. Непатрабуйны заказчык — Наркомасветы і яго органы на мясцах — прымалі ўсё.

Зараз сказана: даволі безадказнасці. Школьнік павінен атрымаць найлепшыя школьныя прылады. Абавязан аб гэтым неадкладна пажалаванніца і «Палесдрук».

Паглядзім, што-ж робіцца ў гэтых адносінах. Пагутарыўшы з дырэктарам «Палесдрука» т. Лейбіным, вы можаце спачатку падумаць, што людзі сапраўды сур'ёзна ўзяліся за справу. Пастанова СНК і ЦК прапрацавана ў цэхах сярод рабочых і на партсходзе. Выдан ужо першы загад, забараняючы выпускаць шпыткі без клішэ, на дрэннай паперы.

Пры гадавым заданні ў 89 мільёнаў штук за 8 месяцаў выпушчана 54.574 тыс. шпыткаў, што

складае 100 проц. да васьмімесячнага плана.

Але ігнараванне інтарэсаў школьнікаў адразу-ж відаць ў парушэнні асартыменту шпыткаў па лінаванню. Шпыткі з касымі лінейкамі не выпускаюцца зусім. А іх трэба было па плане васьмі месяцаў даць 5 мільёнаў штук. Няма валікаў для выпуску гэтых шпыткаў. Але каб не было пастановы, аб гэтай «дробязі», мабыць, і не ўспомнілі-б. Проста перакрылі-б за лік іншага сорту прадукцыі, як гэта рабілася да гэтага часу. Праўда, валікі самі не прыдуць. Аб іх трэба пажалаванніца, паліауніца. Трэба адзначыць, што план выпуску шпыткаў у 5 аркушаў таксама не выконваецца і дасягае ўсяго толькі 36,8 проц.

Возьмем якасныя паказальнікі. Іх уласна, атэстуюць даволі наглядна самі шпыткі. Але нягледзячы на ігнараванне крытэрыяў гэтыя паказальнікі не выконваліся, а часамі зусім ігнараваліся.

Пытанне аб браку. Брак дапускаецца планам у 1,5 проц., дасягае-ж 2,4 проц. І гэта — пры выключна слабай пастаноўцы бракеражу, аб чым скажам ніжэй. Лічбы браку значна-б узраслі пры больш дакладным ўліку.

Наколькі безадказнымі былі адносіны да выпуску шпыткаў, н-

даць з таго, што якасць паступаючай ад Добрушскай фабрыкі паперы нікім да гэтага часу не правіраецца. Што прышлюць, тое і пашло ў вытворчасць. У практыцы «Палесдрука» не было ні аднаго выпадку, калі-б атрыманая папера была забракавана і не прынята. Ні аднаго выпадку! Хоць усе прызнаюць, што папера з вялікімі недахопамі паступае і па сёнешні дзень. А ў апошні час папера нават яшчэ пагоршылася і па глазіроўцы, і па праклейцы, і па кампазіцыі. Так, бестурботна перааспрадоўваецца ў шпыткі брак. А прыдзецца кіраўнікам «Палесдрука» сур'ёзна прызадумецца над гэтым пытаннем. Магчыма падумаць і аб стварэнні лабараторыі для ўстанаўлення поўнай і ўсебаковай ацэнкі паперы.

Вернемся да пытання аб стане бракеражу. Яго па сутнасці справы няма. Апошнія поўгода бракераж зусім не існавала. З пачатку верасня працуе адзін чалавек. Але што ён можа зрабіць сур'ёзнага пры дзённым выпуску 250—270 тысяч шпыткаў.

Сур'ёзна стаіць пытанне аб кваліфікаваных кадрах. У шпыткавальніцкім цэху сёння на машынах працавалі тры кваліфікаваныя рабочыя. На кожнага з іх прыходзілася па тры машыны. Астатнія

—вучні. Да машын не хапае 5—6 чалавек рабочых. Па водзых старшых рабочых рад вучняў працоўваецца ў асваенні тэхнікі слаба. Між тым сістэматычнай тэхвучэбай не ахоплены і пазова рабочых цэха. Тэхэкзамен яшчэ нікім не здаан.

Востра стаіць пытанне з паліпшэннем абсталявання цэха. Рад валікаў, сукнаў, пер'яў і інш. патрабуе замены.

Тав. Лейбін лічыць, што яго першыя крокі пасля пастановы надрэнныя. Дарэмна. Вось падпісан загад: выпускаць толькі добра якасныя шпыткі, абавязкова з клішэ і т. д. Але вось на другі-ж дзень пасля пастановы паліауніцы гэтага самыя клішэ. Гэта брак, а не клішэ. Да прыкладу партрэт Дзям'яна Беднага без надпісу не пазнаеш. Не лепшае клішэ і Некрасава. І замест прыняцця тэрміновых мер да паліпшэння клішэ, людзі займаюцца сваявольнымі на «аўтарытэты», моў, іх мастацкі-спецыялісты рабілі, людзі ведаючыя.

У пастанове СНК і ЦК спецыяльна ўказана, што прамакальная папера павінна быць у кожным шпытку. І гэта ўказанне даецца не дарэмна. Ігнараванне запатрабаванняў школьнікаў, неахайнасць да «дробязей» вылікала такую абурваючую практыку. Бюварні не ўкладваліся ў шпыткі, а пачкай прыкладаліся таксама да чачкаў

шпыткаў. Някай, моў, ганяючы арганізацыі займаюцца раскладваннем. Тут таксама, зразумела, знаходзіліся людзі «вялікіх маштабаў», якія не лічылі патрэбным заняцца гэтай справай. У рэзультатаце школьнік часцей за ўсё атрымліваў шпыткаў без бюваркі.

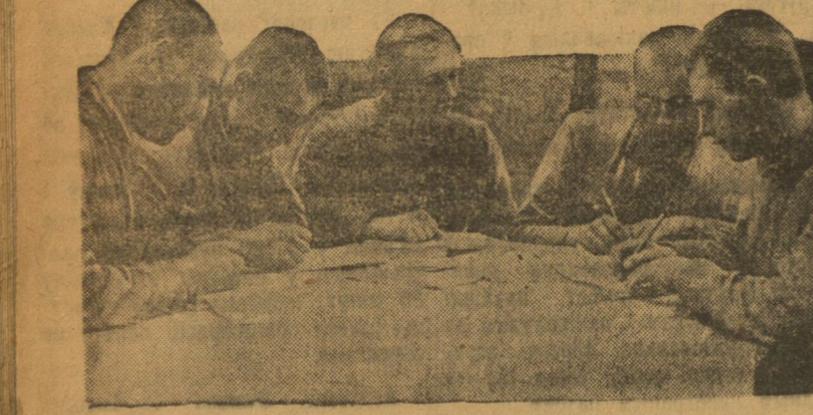
І вось гэты «парадак» і да гэтага часу існуе ў «Палесдруку»! І пакуль ніхто яго змяняць не абраецца.

Таксама запятваецца змена адной скрэпкі ў шпытку дзума, што надало-б значную моцнасць.

Пастанова СНК і ЦК патрабуе ад кіраўніцтва «Палесдруку» большай, удумлівай работы ў галіне паліпшэння сістэмы зарплата. Зараз, пры існуючай сістэме, захвочванне высокай якасці работы, роўна як у значнай ступені і барацьба з бракам, амаль не ідуць ніякага адбытку. А гэта таксама сур'ёзнейшы праблем.

У заключэнне трэба яшчэ раз паўтарыць, што ўся сур'ёзнасць задач, пастаўленых пастановай СНК і ЦК аб школьных прыладах, у «Палесдруку» яшчэ не ўведзена. Трэба хутчэй капчаць з раскачкай, з благодумнасцю, аблізаваць увагу ўсяго работніка калектыва каб сур'ёзна і змайнула ўзяцца за перабудову работы і даць школе сапраўды добры шпыткаў.

Б. ПАЛІАУНІЧЫМІ

У падраздзяленні т. ДАЛЕЦКАГА адстаючых на палітвучобе няма. Калі здарэецца, што адзін бязгэс адстае, яго зараз-жа бяра на буксір больш моцны таварыш. НА ЗДЫМКУ: т. Далецкі праводзіць палітзаняткі са сваім падраздзяленнем. Фото ВАЙШВІНА.

КРАТЫ
КОВІЧ

(Пісьмо акушоркі)
...акушоркай пры кас-
...раўнай раённай больніцы.
...а часна і лобрусумленна.
...1935 г. была прэміравана, як
...за 21 годзе маёй работы
...малы пазбавілі спецыяль-
...штормі.
...я была так:
...вядушых, нячужых адносі-
...на мяне ў часе хваробы было
...да маё пісьмо ў райгазете
...на прызыву». Без дапамогі
...Лашова і Папова я ляжа-
...наш прох лёдзі.
...гэта разбіралася на па-
...райтрупкома (старшыня,
...больніцы Папоў), але там ні-
...кашаў з гэтага не зрабілі.
...загадчык больніцы Лаш-
...ва на паслужэнні нава-
...на мяне:
...і літу гэта пісьмо ні
...ні менш, як дыскредыта-
...больніцы і ўрачоў.
...былі абурыўся Лашпоў,
...выкрыла факты аб бяздзуп-
...вядзеннях яго да хворых.
...6 ліпеня памёр цяжка-хво-
...дзачкаўшыся ўрача Лаш-
...ва (дзятурная сятра за Лаш-
...ва пасылае 4 разы).
...ліпеня Лашпоў адмо-
...казаў дапамогу цяжка-хво-
...мочнікаву, якога ранізі на-
...штату.
...гэта абазнала Лашпова, ён
...спроць мяне.
...уважліва падстаў Лашпоў і-
...звясці мяне з работы зая-
...«вы мяне не патрэбны», а
...наму гаспадаркі і вартуўніку
...не пускаць мяне ва двор
...на.
...я мяне назначыць на
...дзіцячую кансультацкую
...на штату там і не пат-
...акушорка). Работа мая звя-
...таму, што я на працягу
...вясцяў была рэгістратарам.
...арганізацыі — рай-
...раёны, раёны аддзел аховы
...не заняўся маёй спра-
...вагу бракатрама з Кас-
...ліччэй звясці мяне ні за
...шпэцы, чым раскрываць

У БАРАЦЬБЕ за высокаякасны лён

Калгасы Горацкага раёна атры-
малі сёлета высокі ўраджай ільну.
Пры своечасовай, высокаякаснай
сяўбе, уборцы і апрацоўцы лён
стаў самай выгаднай культурай.
Сёлета ў большасці калгасаў іль-
няны працэдзень будзе ацэньвацца
дзясяткамі рублёў.
Прыкладом прыклады: калгас
імя Куйбышава, Варашылаўскага
сельсовета, здаў 129 цэнтнераў
ільносемя і атрымаў за гэта 39
тысяч рублёў. Калгас «Комунар»,
гэтага-ж сельсовета, атрымаў за
122 цэнтнеры 36 тысяч рублёў.
Таміх прыбыткаў калгаснікі не ма-
юць ні ад адной галіны гаспадар-
кі.
Ці-ж маглі думаць калі-небудзь
у калгасе «Зара», Ленінскага сель-
совета, што яны атрымаюць за
ільносемя 31 тысячу рублёў!
Калгас «Перамога», Варашы-
лаўскага сельсовета, за ільносемя
атрымаў 36.500 руб. Лепшыя
ўдарнікі апрацоўкі ільну гэтага
калгаса атрымалі авансы: Гума-
кова — 600 руб., Мілаганаў —
700 руб., Белавусаў — 700 руб.
Шэсьць дзён таму назад пачалі
апрацоўку ільну ў калгасе імя
Сталіна, Рудакоўскага сельсовета.
План ужо выканан на 51 проц.,
здана 1.595 кілограмаў валакна.
Уся работа на мяляна-сушыль-
ных пунктах праводзіцца пад го-
зунгам — завяршыць здачу іль-
новалакна дзяржаве да 20 кастрыч-
ніка.
Калгас імя Кірава, Маслакоў-
скага сельсовета, павінен здаць

32 цэнтнеры ільновалакна 10-ым
нумарам, а на 15 верасня здана
ўжо 10 цэнтнераў і 12-ым нума-
рам. Маладзёжнае зв'язо ў складзе
Шыляковай Т., Шулавай А., Сямё-
навай Л., Захаравай М. паказвае
лепшыя ўзоры работы. Кожная з
іх вытрасвае ў дзень да 18—20
кілограмаў добрага валакна. Ар-
ганізавана кругласутачная работа
на апрацоўцы ільну.
На апрацоўку ільну ідуць з
большай ахвотай, чым на другія
работы.
З дня ў дзень на церабленні,
абмалоце і апрацоўцы ільну ў кал-
гасе «Калгаснік Беларусі» пра-
цуе 80-гадовая бабуля Старчакова,
яна вытрасвае ў дзень да 18 фун-
таў валакна.
— Лянок — гэта цяпер зола-
та. — кажа яна.
У першы дзень апрацоўкі ільну
калгаснікі арцелі «Варашылавец»
заклучылі паміж сабой соцыялі-
стычны дагавор, каб даваць лён
не ніжэй 16-га нумара. Здана ўжо
3 цэнтнеры ільну 16-ым нумарам.
16 верасня адбыўся раённы
злет старшын калгасаў і сельсо-
ветаў па пытанню апрацоўкі ільну
і выкананні ільнозагатавак.
Удзельнікі злета ў пісьме са-
кратару ЦК КП(б)Б т. Гінало абя-
цаюць да 10 кастрычніка выка-
наць план здачы трасы, а да
20 кастрычніка здаць ільновалакна
не ніжэй 12—14 нумароў.
Гэтыя абавязальствы павінны
быць ператвораны ў канкрэтную
справу.

ВЕСТНІ ГАВОРАЦЬ АДНО, А ФАКТЫ ДРУГОЕ

З вялікім смакам сілас з'ядаец-
ца жывёлай. Ён зарэкамендаваў
сябе ў дзсятках тысяч нашых
калгасаў, як лепшы сакавіты корм.
З года ў год узрастае яго загатоў-
ка. Яго ёсць амаль уся жывёла-
ка. Яго ёсць амаль уся жывёла-
каровы, цяляты, авечкі, свіні.
Без сіласу зусім немисліма раз-
віццё нашай соцыялістычнай жы-
вёлагадоўлі. Гэта-ж факт. Асаблі-
ва сіласаванне кармоў выгодна ў
калгасах Беларусі.
Але не ўсюды разумеюць, ці
не хочунь разумець карысці ад
гэтага справы. Ёсць людзі, якія лі-
чаць, што жывёлу можна гадаваць
і без сіласу.
А што-ж рабіць, калі раённыя
арганізацыі загадваюць выконваць
план сіласавання? Таму мясцамі
сіласуюць так: парэжуць крыху
звонку і яму ззе-

партыйных і савецкіх арганізацый
у пытанні стварэння кармовай ба-
зы і выканання плану сіласавання.
Па вестках у раёне на 15 ве-
расня засіласавана 60,8 проц.
плана. Але гэта толькі па вестках.
У сапраўднасці засіласавана знач-
на менш.
Калгас «Большэвік», Жыліхаў-
скага сельсовета, паведаміў раён-
ным арганізацыям, што ён выка-
наў даны яму ў 210 тон план сі-
ласавання. Пры правярцы гэтага
калгаса аказалася, што ён засіла-
саваў усяго 84 тоны. Пасля гэта-
га зроблена праверка ў калгасе
«12-годдзе», Семеяўскага сель-
совета. Ён таксама ў апошній
сваёй зводцы паведамаў, што з
плана ў 150 тон засіласавана 110
тон. На справе аказалася, што ён
засіласаваў толькі 42 тоны.
Буйнейшыя калгасы ў раёне, з

ПРАВЯРАЕМ РЭАЛІЗАЦЫЮ СТАТУТА

Сталінскі статут — сэрца на-
шага калгаса, — так трапіна і
шчыра, проста і вобразна адзі-
ваюцца калгаснікі арцелі «Чырво-
ны транспартнік» аб новым стату-
це.
І сапраўды, ператвараемы ў
жыццё сталінскі статут з'яўляецца
сэрцам, поўнакроўна пульсуючым
у радасным жыцці калгаснікаў, у
іх барацьбе за моцныя большэвіч-
кія калгасы, за зможнае культур-
нае жыццё.
Вялікае значэнне і арганізу-
чую сілу статута калгасныя масы
з усёй паўнатай адчуваюць зараз,
палыходзячы да завяршэння гаспа-
дарчага года. Арганізуючы працу ў
адпаведнасці з патрабаваннямі
статута, умацоўваючы працоўную
дысцыпліну, клапацячыся аб лю-
дзях, многія калгасы СМІЛАВІЦКА-
ГА раёна з поспехам справіліся з
уборкай багатага ўраджаю, датэр-
мінова выканалі збожжакастаўкі
добраякасным збожжам. А за доб-
расумленную работу атрымліваюць
значна больш хлеба на працэдзень,
чым у мінулым годзе.
Аднак, у радзе калгасаў, як гэ-
та выяўлена праведзенай правер-
кай, статут не выкарыстоўваецца
ў арганізацыі працы. Гэтым і тлу-
мачыцца вельмі слабая дысцыплі-
на ў калгасе «Ўдарнік», Дудкоў-
скага сельсовета. У самы гарачы
час уборкі дзсяткі людзей не вы-
ходзілі на работу. Такія лодыры,
як Батурчык М. і Батурчык Сымон
выходзяць на работу ў тыдзень
раз. Да злосных парушальнікаў не
прымаюцца меры ўздзеяння.

У калгасе імя Дзержынскага,
Карзуніўскага сельсовета, пры
малацьбе пшаніцы і аўса да-
пускаюцца вялікія страты. Віна-
ватыя ў гэтым падавальшчыкі
Таўнач Лук'ян і Шыдлоўскі Аляксей
не прыцягнуты да матэрыяль-
най адказнасці.
За прадстаўлены адпачынак па
цяжарнасці ў калгасе імя «16 Ок-
цябра», Карзуніўскага сельсовета,
т. Гутнік Марылі і Шунавозчык не
налічылі працэдні ў пазожаным
размеры сярэдняй выпрацоўкі.
Кожнаму члену арцелі бригадзір
не радзей аднаго разу ў тыдзень
павінен падлічваць працэдні і за-
пісваць у кніжку, а на справе ў
асобных калгасах («Седча», Дры-
чынскага сельсовета, «Большэвік»,
Карзуніўскага сельсовета і інш.)
працэдні налічваюцца ў лепшым
выпадку праз 15 дзён, а то і ў

Наша Чырвоная армія любіма ўсімі працоўнымі.
На тактычных вучэннях, калі часць спыняецца ў калгасе на адпачынак, увага калгаснікаў і байцоў
камандзірам вяртаецца да другога, каб прапанаваць байцам лепшую кватэру
для ночы. Байцы свабодны час спарываюць на правядзенне гутарак сярод калгаснікаў,
дзяляцца ўражаннямі аб жыцці ў радах Чырвонай арміі, а калгаснікі ў сваю чаргу расказваюць аб ба-
трацьбе за прыгожае, зможнае жыццё. Добра адпачыўшы, байцы прадаўжаюць перамогаць далейшыя
труднасці ў вучэннях. НА ЗДЫМКУ: у вёсцы «Г» на адпачынку лепшая ўвэрніца калгаса ВЕРА АЖАР дае
ваду лепшаму стралку т. МІХАЛЕВУ асвяжыцца пасля працяжнага пераходу. Фото ВАЙШЫННА.

СТАЎКА на „чарговасць“ РАБОТ

Вясной Асіпавіцкі раён загад-
нуў сяўбу. Гэта адбілася на ўсім
ходзе сельскагаспадарчых работ.
Зараз раён зацягвае абмалоце, азі-
мую сяўбу і іншыя работы. Фак-
тычна раён расплачваецца за па-
гардлівых адносін да зябіва ў
мінулым годзе. Вясной прыйшлося
яравы клін палымаць і сеяць.
Аднак, гэта не паслужыла ўро-
кам як для кіраўнікоў сельсо-
таў і калгасаў, так і для раённых
кіруючых работнікаў. У прыват-
насці, старшыня райвыканкома
т. Каралькоў зараз арыентуе
старшын сельсоветаў на так зва-
ную «чарговасць» работ, не раз-
аасуджаную партыяй і ўрадам. За-
мест таго, каб дапамагчы сельсо-
ветам і калгасам правільна рас-
ставіць людзей і цягавую сілу на
ўсіх асвенніх сельскагаспадарчых
работах, т. Каралькоў на нарадзе
старшын сельсоветаў заяўляе:
— Скончыце азімную сяўбу, по-

Крыўда Анны Качанавай

Цяжкая нервовая хвароба разбу-
рае арганізм, засмуцае ўсё жыццё
Анны Пятроўны Качанавай. Ёй
усяго 44 гады. Як цяжка ў такім
узросце страціць працаздольнасць!
Не хочацца і думаць аб гэтым, але
хвароба кожны дзень дае аб сабе
ведаць.
Вось ужо тры гады засаб, як
жанчына стойка змагаецца з хва-
робай, не здае ёй ні аднаго шчас-
лівага дня, калі яна можа выйці
на завод, на работу. Радасная ўе-
мешка іскрыцца на твары, весела
глядзяць вочы, ёй хочацца расцяг-
нуць гэты дзень свайго здароўя.
Ёй здаецца, што яна безупынна
магла-б выконваць свае абавязкі
інструментальшчыцы, выдаваць
рабочым механічнага праха вапіль-
нікі, ключы, нажоўкі, свёрдлы,
метчыкі. Колькі раз Анна Пятроў-
на, стрымліваючы ныччы боль у
касцях, прапавала да канца дня і
потым-бегла ў амбулаторыю пры-
маць лячэнне.
Падбадзёраная надзеяй, Качана-
ва ідзе на свой завод «Адраджэ-
не» (Магілёў), дзе яна працуе ўжо
6 год. Яна марыць аб курорце,
адкуль вернецца такой-жа здаро-
вай, як была хоць-бы тры гады

16 год прапавала свярдоўшчыцай
у паразовым дэле і, нарэшце, 6
гадоў на гэтым заводзе. У свой час
правадзіла вялікую грамадскую ра-
боту. Яна часна заслужыла самых
уважлівых адносін да сябе.
Качанава ўсё часцей стала за-
глядаць у заўком. Прыборкін су-
стракаў не з тым-жа халодным
поглядам і спакойна паведамаў:
«Курорта не будзе, рабі што хо-
чаш». Яна шукала выхаду, прасі-
ла дапамогі. Нарэшце, прасіла даз-
воліць ёй прадаць частку абліга-
цый, бо няма сродкаў на лячэнне.
Але і ў гэтым ёй адмовілі. І калі
яна ў пяцідзсяты раз звярнулася
да Прыборкіна, той не груба абар-
ваў:
— Што ты прыстаеш! Скажаў,
што табе курорта не будзе.
Заводскі доктар Дрыбінская пра-
панавала перайці на інваліднасць.
Старая работніца катэгорычна ад-
мовілася ад гэтай прапановы. Яна
хоца вылечыцца і прапавец. Яна
ўсё робіць для таго, каб падтры-
маць свае сілы і дабіцца месца
курортнага лячэння. І зноў
звартаецца яна ў заўком і про-
сіць дапамагчы ёй дастаць месца і
дазволіць у растэрміноўку выпла-

Акушорка КУКАВЕНКА.
— О —
АПЕКУ

АПЕКУ

Гэты годзе ў калгасе «Серп і... Глускага раёна, у часе ра... першы арганізатар кал...

А. ДАУГУЧЫЦ

Па слядах... публікаваных пісем

Кіраўніцтва калгаса... «П. М.» пісаў у р... аб агідных дзеяннях стар...

калгасе Беларусі. Але не ўсюды разумеюць, ці не хочудь разумець карысці ад гэтай справы. Ёсць людзі, якія лічаць, што жыццё можна гадаваць і без сіласу.

ГАНАРУСЯ СВАЕІ КВАЛІФІКАЦЫЯІ

У гэтым годзе мне даручылі адказную работу—быць сартавальшчыцам ільну. Работа гэта не толькі адказная, але і ганаровая.

Кожнаму члену арцелі брыгадзір не радзей аднаго разу ў тыдзень павінен падлічваць працэдні і запісваць у кніжку, а на справе ў асобных калгасах («Сетча», Дрычынскага сельсовета, «Большэвік», Барзнуўскага сельсовета і інш.) працэдні налічваюцца ў лепшым выпадку праз 15 дзён, а то і ў канцы месяца.

Я. ІВАШЫН

калі з кожнага ўчастка падымаць вылежаны лён. Пры такім запісе лён у мяне не пералежыць і не атрымаецца недалеккі.

Такая запяжка ўліку працэдэн прыводзіць да блытаніны і, вядома, выклікае нараканні калгаснікаў.

КАГАН

Кожная жанчына павінна за дзень адсартаваць капу. Лепшым сартавальшчыцы даюць больш.

Пасля гэтага зусім зразумела, чаму Асіпавіцкі раён на 13 верасня выканаў план зябліва ўсяго на 14 проц.

КАГАН

калгас не сартаваў, а здаваў такім, які вырас, то ўся-б траста пайшла нумарам 1—1,25. А што значыць калгасу здаць лён такім нумарам? Гэта ніколі не выканаць плана.

Падбадзёраная надзеяй, Качанава ідзе на свой завод «Адраджэнне» (Магілёў), дзе яна працуе ўжо 6 год.

КАГАН

калгас не сартаваў, а здаваў такім, які вырас, то ўся-б траста пайшла нумарам 1—1,25. А што значыць калгасу здаць лён такім нумарам? Гэта ніколі не выканаць плана.

— Што ты прыстаеш! Скажаў, што табе курорта не будзе. Заводскі доктар Дрыбінская прапанавала перайсці на інваліднасць.

КАГАН

баўляўся, а сам Кавалеўскі з 1919 года з'яўляецца членам профсаюза, аднавіць Кавалеўскага на працы ў райза і хадайнічаць перад следчымі органамі аб прыцягненні да адказнасці сакратара Рудкоўскага сельсовета Бурскага за выдачу напярэдняй даведкі.

ЗА ШТО ЗВОЛЬНІЛІ КАВАЛЕЎСКАГА

— Як цяжка цярдзец крыўды, нанесеныя зажымшчыкамі самакрытыкі і астацца з сям'ёй без работы... 12 ліпеня мяне зналі з работы як сына кулака, — так піша былы інструктар гошацкага райза Кавалеўскі.

баўляўся, а сам Кавалеўскі з 1919 года з'яўляецца членам профсаюза, аднавіць Кавалеўскага на працы ў райза і хадайнічаць перад следчымі органамі аб прыцягненні да адказнасці сакратара Рудкоўскага сельсовета Бурскага за выдачу напярэдняй даведкі.

ПАДРЭЗ ІВАН ПАЎЛАВІЧ — сартавальшчык ільну калгаса «Падрэзы», Іванскага сельсовета, Чашніцкага раёна.

МАСАВЫЯ Чырвоныя АБОЗЫ

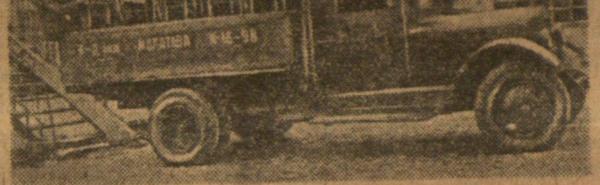
БЕШАНКОВІЧЫ. 21 верасня. (Спец. нар. «Звязда»). Прабыванне віцебскай калоны ўсебеларускага аўтапрабегу ў Бешанковіцкім раёне прыцягнула ўвагу найшырэйшых мас працоўных. 20 верасня ў гонар аўтапрабегу калгаснікі Бешанковіцкага, Ульскага і іншых сельсоветаў арганізавалі масавыя чырвоныя абозы з ільвотрастай, валакном, хлебам і бульбай. На дзяржаўныя пункты вышлі 300 павод. нагружаных сельскагаспадарчымі прадуктамі.

дзертвары павінны былі адкрыты ва ўсіх сельсоветах раёна.

Ільда-саяныя Халадзільчыкі

У гэтым годзе чакаюцца вялікія паступленні ітусаў. У сувязі з гэтым Беларуска-Заходні трэст «Галоўтупшкарпром» пабудаваў у БССР тры ільда-саяныя халадзільчыкі — у Магілёве, Асіпавічах і Калінкавічах. Халадзільчыкі прызначаны для забар. і замацавання ітусаў і кролікаў. Новыя прадпрыемствы дадунь вялікі эканамічны эффект. Халадзільчыкі вырабаваны і прыняты. Зараз каля новых прадпрыемстваў распачата будаўніцтва ітуса-бойняў, якія будуць закончаны і растрычкі.

Гэтыя спадарожныя праводзяцца як частка ўсесаюзных заводных спаборніцтваў, арганізаваных у гэты дзень Цэнтральнымі саветам Асаювіхіма Саюза. Для пераможцаў спаборніцтваў устаноўлены 4 каштоўныя прызы — два камандных і два індывідуальных.

Вывозка гатовай прадукцыі з завода імя Молатава. **НА ЗДЫМКУ:** машына, нагружаная крэсламі для адпраўкі ў магазін. **Фота Я. САЛАВЕЙЧЫКА.**

ВЫПЛАТА ВЫГРЫШАУ. Менская гарадская ашчадкаса 18 верасня пачала выплачваць выйгрышы на 44 тыражу пазыкі «Трэці рашаючы». За чатыры дні ашчадкаса выплаціла пазыкатрымальнікам Менска 21.546 руб.

НАДВОР'Е СЕННЯ. Паводле даных гідраметслужбы БССР, сёння на Менску чакаецца наступнае надвор'е: тэмпература днём 16—19 градусаў, значная змена

на воблачнасць, пераважна без ападкаў. Вятры умераныя, часамі свежыя заходніх і паўночна-заходніх напрамкаў. Вачнасць умераная да добрага.

ФУТБОЛЬНЫ РОЗЫГРЫШ ШКОЛЬНІКАУ. Учора на стадыёне ЦСПСВ у садзе «Профінтэрн» пачаўся першы гарадскі розыгрыш па футболе школьных каманд. У розыгрышы прымаюць удзел 15 лепшых футбольных каманд менскіх школ.

да завода імя Кірава. Каб вывесці з ігры сваіх працоўнікаў — лепшых ігракоў горада тт. Мікулінскага і Бунімовіча — ігракі каманды завода імя Кірава пачалі хуліганіць і непрыкметна збіваць сваіх працоўнікаў. Каманда была знята і выключана са спаборніцтваў. Хуліганы Крылоў і Іодыс дыскваліфікаваны гарадскім саветам фізкультуры. Лідэрам у розыгрышы з'яўляецца першая каманда політэхнічнага інстытута, якая ідзе без паражэнняў. На другім месцы — дынамаўцы. Сярод каманд другога разраду ўдзела выступае каманда баскетбалістаў электрасувязі.

ПАВЕДАМЛЕННІ
21 верасня 1935 года ў вечара ў Доме партактыва № 15) адбудзецца семінар па гандыстаў партыйнай і моўскай сеткі па дакладу Іодыскага на VII кангрэсе партыі.
22 верасня ў 8 гадзін вечара ў Доме партактыва адбудзецца партыйнага гуртка меліаў (кіраўнік т. Любія).
Нам. адп. рэдактара А. Дзюба.

ПАМЯШКАННЕ ВДТ-1

Беларускі дзяржаўны тэатр **ОПЕРЫ І БАЛЕТ**

СЕННЯ. для вучняў 2, 3 і 13 школ.
Вальт Капелія

Пачатак у 5 гадзін дня
Білеты ў рабочай касе з 11 да 2 і з 4 да 8 гадзін і ў касе гасця з 12 да 2 і з 5 гадзін вечара.

Прымаюцца аячкі на калектывныя паходы (за свідчанням)

Мясцапкі «Іраўні» Сямінаў Сёння, 22 верасня

Гісторыя пяці хвастоў
Пачатак у 8 гадз. 30 мін. веч.
Білеты прадаюцца ў рабочай касе ў касе гасця

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР «Чырвоная зорка»
Гукавы мастацкі фільм **ОВАЯ РАДЗІМА**
Канцэртнае адзяленне

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР «Пропетарый»
НАТА ВАЧНАДЗЕ ў гукавым фільме **АПОШНІЯ КРЫЖАНОСЦЫ**

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР «Інтэрнацыянал»
Гукавы мастацкі фільм **ЧА П А Е У**

Кіно «СПАРТАК»
Мастацкі фільм **КАЛЕЖСКІ РЕГІСТРАТАР**

Рэдакцыя газеты «Звязда»
ПАТРЭБНА МАШЫНІСТКА, якая добра ведае беларускую мову. Можна і на вечарнюю работу.

Зварачацца ў сакратарыят рэдакцыі (Совецкая, 63).

Дзяржшырн

Сёння, 22 верасня, толькі адзін дзень **грандыёзная праграма ў 3 аддзяленнях.**

Вышэйшы дасягненні ў галіне паветранага палёту. **ПАЛЁТ У МЯШКАХ З ЗАВЯЗАНымі ВАЧЫМА — 4 МАРКАВЫ.**
Таксама ўдзельнічае ўся трыпа.
Першы раз прыгожа відовішча.

Крымскі сільнейшы атлёт **П. ЯРОШ** прадеманструе сваю феноменальную сілу.

На магутных плячах **ЯРОША** 20 чалавек сагнуць жалезную будаўнічую 2-таўровую рэльсу-балку, вагой агульнага ціску 100 пудоў.

Пояс Геркулеса — вакол багатырской талі **Яроша** — 12 чалавек сагнуць шырокае паласовае жалеза.

Ярош сагне рукамі калцо з тоўстага жалеза.
Ярош будзе разрываць рукамі тоўстыя ланцугі і шмат інш.
Апошнія дні французскай барацьбы **Боруца** з лепшых барцоў да перамогі аднаго з працоўнікаў.

Велікан **ГАЛІЕУСКІ—АРКАС,** **ГАРДЗЕЕУ—ТЫГАНЗ,** **КАРСАВІН—САФРОНАУ**
НЕВЯДОМЫ—РУБАЙЛАУ, **Арбітр Н. Е. КАРНЕЛІ.**

Пачатак у 8 гадзін 30 мін.

Інстытут народнай гаспадаркі імя В. В. Куйбышава

Філіялэт савецкага гандлю
23 ВЕРАСНЯ ў 8 гадзін вечара ў 804 аўдыторыі (Галоўны корпус універсітэцкага гарадка, III паверх) адбудзецца

пуб. лекцыя нам. наркома ўнутрандзя тав. **ЕРЫ** на тэм у:

„Гавдаль харчовымі таварамі напярэдадні адзінай цаны“.

Запрашаюцца ўсе гандлёвыя работнікі.

БЕЛАРУСКАЯ КАНТОРА Дзяржбанка

авяшчае, што 22 ВЕРАСНЯ ў 19 гадзін адбудзецца **НАРАДА** з кліентурай наступных арганізацый: прамысловых прадпрыемстваў гор. Менска, снабў і збытаў саюзнай і мясцовай прамысловасці

ПА ПЫТАННЮ культурнага абслугоўвання банкаўскай кліентуры

На нараду запрашаюцца кіраўнікі, галоўныя работнікі, якія афармляюць аператыўны ў банк.

ЗАГАД ПА НАГОРНАМУ КАМІСАРЫЯТУ АСВЕТЫ БССР.

20 верасня 1935 г. гор. Менск.

Скончыўшая літаратурны факультэт менскага педагагічнага інстытута **АБУЛІЧ В. М.** загадам наркома асветы была прызначана на работу ў Дзяржынскі раён. Тав. **АБУЛІЧ** на работу не з'явілася, не глядзячы на неаднаразовыя прапановы **НКА,** а зараз ашуканчым шляхам атрымала прызначэнне на работу ў менскі дашкольны тэхнікум.

Да гэтага часу таксама не выехала на месца прызначэння па загаду наркома тав. **БАПЛУНОВА Е. П.** (скончыла літфак МП).

Выходзячы з гэтага загадаю:

1. Тав. **АБУЛІЧ В. М.** з работы ў дашкольным тэхнікуме зняць, абавязаўшы яе безадкладна выехаць на месца работы па пупеўцы школьнага ўпраўлення.

Тав. **БАПЛУНОВА Е. П.** безадкладна выехаць на месца прызначэння.

2. Катэгарычна папярэджаю тав. **АБУЛІЧ** і тав. **БАПЛУНОВУ,** а таксама ўсіх астатніх выпускнікоў педінстытутаў і педтэхнікумаў, якія да гэтага часу яшчэ не прыступілі да работы па прызначэнню **НКА** на працягу 2 дзён прыбыць у адпаведныя раёны і прыступіць да работы.

У выпадку невыканання гэтага загаду, указаных выпускнікі будучы пазбаўлены дыпламаў і адданы пад суд, як дэзертыры.

Нам. наркома асветы **БССР** **ЛЯШЧЫНСКІ.**

20 ВЕРАСНЯ
АДКРЫЎСЯ па ЛЕНІНСКАЙ, 4
СПЕЦЫЯЛІЗАВАНЫ
КАФЕ-ЧАЙНЫ МАГАЗІН
БЕЛГАСТРАНОМА

МАГАЗІН
МАДЭ
ЗЯЛІНІ
ВЯДЗАР
ТАВАРЫ
ІНШЫХ
КАТАЛОГА
Магазін адкрыт з 9 гадз. раніцы да 12 гадз. ночы
Дырэкцыя

ЧАЙ ІНДЫЯСКІ, ЦЫЛОНСКІ
БАЙХОВЫ, КІРПІЧНЫ, ЛЮБІЦЕЛЬСКІ.
КОФЕ РОЗНАЕ.
КАНАО УСІХ ГАТУНКАУ.
КАНДЗІЦЕРСКАЯ ВЫРАБЫ ЛЕПШЫХ ГАТУНКАУ.
ВІНЫ УСЯКІЯ.

АДКРЫТА ПАДПІСКА НА ГАЗЕТЫ:

„ЗВЯЗДА“
штодзённая газета, орган ЦК і МК КП(б)Б ЦВК і СНК БССР
Падпісная плата: 1 мес. — 2 руб. 50 кап., 3 мес. — 7 руб. 50 кап., 6 мес. — 15 руб., на год — 30 руб.

„ОРКА“
Усебеларуская газета на польскай мове, орган ЦК КП(б)В
Падпісная плата: 1 мес. — 1 руб. 20 кап., 3 мес. — 3 руб. 80 кап., 6 мес. — 7 руб. 20 кап., на год 14 руб. 40 кап.

„РАУДОНАСІС АРТОРА“
літоўская газета, орган ЦК КП(б)В.
Падпісная плата: 1 мес. — 30 кап., 3 мес. — 90 кап., 6 мес. — 1 руб. 90 кап., на год — 3 руб. 60 кап.

„БОЛЬШЭВІК БЕЛАРУСІ“
палітыка-эканамічны, штомесячны журнал, орган ЦК КП(б)Б
Падпісная плата: 1 мес. — 40 кап., 3 мес. — 1 руб. 20 кап., 6 мес. — 2 руб. 40 кап., на год — 4 руб. 80 кап.

„Большэвідкі ДРУК“
двухтыднёвы журнал ЦК КП(б)В. Дзе агляды шматтыражна і наспрагад.

Абмен вопытам рабсельскагаў аб іх карэспандэнцкай рабоце

Практычныя парадкі рэдакцыяў па пытаннях мастацкага афармлення газеты

Падпісная плата: 1 мес. — 1 руб. 8 мес. — 8 руб., 6 мес. — 6 руб. на год — 12 руб.

ПАМ'ЯТАЙЦЕ, што доўгатэрміновы і своечасова здымаць пісі гарантуе ануэратную беспэрэбойную дастаўку.

ПАСПЯШАЙЦЕСЯ ПАДПІСАЦА.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ва ўсіх паштовых аддзяленнях і асобна.

У аддзел аб'яў званіце па тэлефону № 21-360